

EVALUATION OF THE UNLICENSED ELECTRICITY GENERATION REGULATION

LİSANSSIZ
ELEKTRİK ÜRETİM
YÖNETMELİĞİ'NE İLİŞKİN
DEĞERLENDİRME

YEŞİM ÖZBAŞ
MEHMET NUMAN ÖZDEMİR
MEHMED FATİH GÖKSU

ABSTRACT

As the Unlicensed Electricity Generation Regulation in the Electricity Market¹ ("Regulation"), which is prepared by the Energy Market Regulatory Authority ("EMRA"), entered into force on 12 May 2019, the current regulation² and communiqué³ have been regulated under the single legislation. The Regulation in question provides many incentives for investors. Accordingly, it is aimed to pave the way for electricity production for self-consumption of the producer and to increase the roof application under the license exemption by netting mechanism.

ÖZET

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK") tarafından hazırlanan ve 12 Mayıs 2019 tarihinde yürürlüğe giren Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği¹ ("Yönetmelik") ile birlikte, yürürlükte bulunan yönetmelik² ve tebliğ³ tek bir mevzuat haline getirilmiş olup; söz konusu yönetmelik yatırımcı açısından birçok teşvik öngörmektedir. Buna göre, lisans alma muafiyeti ve mahsuplaşma mekanizması ile öz tüketim amaçlı elektrik üretiminin önünün açılması ve çatı tipi elektrik üretiminin artırılması hedeflenmektedir.

KEYWORDS

ELECTRICITY, UNLICENSED,
RENEWABLE ENERGY, ROOF,
NETTING

ANAHTAR KELİMELER

ELEKTRİK, LİSANSSIZ,
YENİLENEBİLİR ENERJİ, ÇATI,
MAHSUPLAŞMA

PART 7

The purpose of the Regulation published according to the announcement made by EMRA is to make unlicensed production for consumption in producing the consumed energy on its place and to minimize the need for the network.

EPDK'nın yapmış olduğu duyuruya göre yayımlanan Yönetmelik'in amacı, tüketilen enerjinin yerinde üretilmesi ve şebekeye olan ihtiyaçlarının en aza indirilmesiyle lisanssız üretimin tüketime özgülenmiş üretim haline getirilmesidir.

I. INTRODUCTION

Turkey is one of the most favorable countries for solar power generation on the roof application since it has building stock more than nine million. Turkey has experienced significant progress in the energy field in order to reveal this potential in the past months. The Regulation on Unlicensed Electricity Generation in the Electricity Market ("Regulation"), which entered into force on 12 May 2019 by the Energy Market Regulatory Authority ("EMRA") allows electricity consumers to be electricity investors and enable investors to acquire licenses and provides exemptions from company establishment for investors. This study evaluates the regulation in question and the innovations envisaged.

II. CHANGES
INTRODUCED BY THE
REGULATION

The purpose of the Regulation published according to the announcement made by EMRA is to make unlicensed production for consumption in producing the consumed energy on its place and to minimize the need for the network.⁴ Under this regulation, it is aimed to bring small-scale

I. GİRİŞ

Türkiye, dokuz milyondan fazla bina stokuna sahip olmasıyla çatı üzerinde güneş enerjisi üretimi için en elverişli ülkelerden biridir. Geçtiğimiz aylarda Türkiye'nin bu potansiyelini ortaya çıkartmak amacıyla enerji alanında önemli değişiklikler yaşanmıştır. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK") tarafından yatırımcılar için lisans alma ve şirket muafiyeti getiren elektrik tüketicilerinin elektrik yatırımcısı da olmasına olanak sağlayan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği ("Yönetmelik"), 12 Mayıs 2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu çalışmada söz konusu düzenleme ve öngördüğü yenilikler değerlendirilecektir.

II. YÖNETMELİK
İLE ÖNGÖRÜLEN
DEĞİŞİKLİKLER

EPDK'nın yapmış olduğu duyuruya göre yayımlanan Yönetmelik'in amacı, tüketilen enerjinin yerinde üretilmesi ve şebekeye olan ihtiyaçlarının en aza indirilmesiyle lisanssız üretimin tüketime özgülenmiş üretim haline getirilmesidir.⁴ Bu düzenleme ile küçük ölçekli tesislerin enerji üretimi ile

facilities to the country's economy with energy production. Turkey Electricity Transmission Corporation ("TEIAS") will not announce capacity for applications and will give opinions only in the fault current limit for the substation subject to application.⁵ These are evaluated significant developments. The changes introduced by the regulation and differences from the current system will be evaluated in this section.

A. Licensing and Company
Establishment Exemption

The Regulation does not require a license as the most crucial change as can be understood from the title of the regulation. The Electricity Market Licensing Regulation⁶, which must be complied with to apply for a license, proposes a procedure involving more than a procedural process for those involved in the licensing process. With this regulation, it is envisaged to provide convenience to people who will produce electricity on a small scale with unlicensed electricity production. Unlicensed generation is limited to the facilities determined by the regulation.

ülke ekonomisine kazandırılmaları da amaçlanmaktadır. Başvurular için artık Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi ("TEİAŞ")'ın kapasite açıklamayacak olması ve yalnızca başvuru konusu trafo merkezi için arıza akım limiti hakkında görüşünün alınacak olması önemli gelişmeler arasında değerlendirilmektedir.⁵ Bu başlık altında düzenleme ile getirilen değişikliklere yer verilecek olup; mevcut sistemden farklılığı ortaya konulacaktır.

A. Lisans Alma ve Şirket Kurma
Muafiyeti

Lisanssız elektrik üretimini düzenleyen Yönetmelik, düzenlemenin adından da anlaşılacağı üzere en önemli değişiklik olarak lisans öngörmemektedir. Lisans başvurusunda bulunmak üzere uyulması gereken Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği⁶ dikkate alındığında, lisans sürecinin ilgili bakımından birden fazla usul işlemleri içeren bir prosedür olduğu kolaylıkla fark edilebilir. Söz konusu düzenleme ile, lisanssız elektrik üretimiyle küçük çapta elektrik üretecek kişilere kolaylık sağlanması öngörülmüştür. Hiç kuşkusuz lisanssız üretim her tesis bakımından değil; yalnızca Yönetmelik'te tüketici surette belirtilen tesisler ile sınırlandırılmıştır.

FOOTNOTE

1 Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği, Official Gazette dated 12.05.2019, numbered 30772.

2 Official Gazette dated 02.10.2013, numbered 28783.

3 Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelikte ve Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Official Gazette dated 23.03.2016 and numbered 29662).

4 Hakan Erkan, "Gensed Yeni Yönetmelik Bilgilendirme Notu", <https://www.solarbabatr.com/gensed-yen-yonetmelik-b-ig-lend-rme-notu/> (Access Date: 01.03.2020).

5 Erkan.

6 Official Gazette dated 02.11.2013, numbered 28809.

DİPNOT

1 Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği, RG. 12.05.2019, Sayı: 30772.

2 RG. 02.10.2013, Sayı: 28783.

3 Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelikte ve Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (23.03.2016 tarih, ve 29662 sayılı Resmî Gazete)

4 Hakan Erkan, "Gensed Yeni Yönetmelik Bilgilendirme Notu", <https://www.solarbabatr.com/gensed-yen-yonetmelik-b-ig-lend-rme-notu/> (Erişim Tarihi: 01.03.2020).

5 Erkan.

6 RG. 02.11.2013, Sayı: 28809.

PART 7

According to Article 5 of the Regulation, license exemption is granted to nine different facilities. Those are; “*generation facilities based on renewable energy sources with a power generation capacity of up to one megawatt or the upper limit of installed power determined by the President in accordance with article 14 of the Law*” and “*generation facilities based on renewable energy sources that use all the energy they produce without delivering it to the transmission or distribution system, whose production and consumption are at the same measurement point.*” These are presumably the most important facilities which are applied commonly.

B. Netting

The netting is defined in the Regulation as “*the process of reaching a net production or net consumption value in kWh as a result of the reduction of production and consumption from each other within a certain period of time*”. Within the scope of the Regulation, there is a calculation between the amount of electricity produced by the electricity producer and the amount of electricity consumed.

The Regulation includes the procedures and principles of the netting transaction in Article 26, titled “Monthly Netting Practice”. Under the provisions, persons or legal entities are allowed to generate electricity. Also, the provision regulates how the payments to these people or entities will be calculated. Accordingly, the relevant network operator specified in 4/1 (I) shall notify the total production and total consumption amount in the meters to the Energy Markets Operation Joint Stock Company (“EPIAS”). The surplus electricity to be included in the notification will be purchased for ten years by the electricity supply company. According to Article 26/6 (a) of the Regulation, the calculation of the payment to be made in an invoicing period shall be calculated by multiplying the amount of surplus production by the determined price, which is the basis of the above-mentioned purchase. The commissioned supplier company will collect the amounts determined by following this route for each producer in its field of duty as “total price to be paid to unlicensed producers” and he will notify EPIAS. Upon this notification, payment will be made to him, and the payment will be made to

Yönetmelik’in 5.maddesinde, dokuz farklı tesise lisans muafiyeti tanınmaktadır. Buna göre, bu tesislerden belki de en önemlileri ve muhtemelen en yaygın olarak başvurulacağı iddia edilen (c) ve (ç) bentlerinde düzenlenen, “(k)urulu gücü bir megavat veya Kanununun 14 üncü maddesi çerçevesinde Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmiş kurulu güç üst sınırına kadar olan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri” ile “(ü)rettiği enerjinin tamamını iletim veya dağıtım sistemine vermeden kullanan, üretimi ve tüketimi aynı ölçüm noktasında olan, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri” şeklinde tanımlanan tesislerdir.

B. Mahsuplaşma

Mahsuplaşma, Yönetmelik’in 4/1(ö) bendinde, “(b)elirli bir zaman dilimi içinde gerçekleşen, üretim ve tüketimin birbirinden düşülmesi sonucu kWh cinsinden net üretim veya net tüketim değerinin bulunması işlemi” olarak tanımlanmıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, Yönetmelik kapsamında elektrik üreten kişinin ürettiği elektrik tutarı ile tükettiği elektrik tutarı arasında bir hesaplaşma söz konusu olmaktadır.

Yönetmelik, “(a)ylık mahsuplaşma uygulaması” başlıklı 26. maddesinde mahsuplaşma işleminin usul ve esaslarına yer vermiştir. Bu madde hükümleri uyarınca, gerçek veya tüzel kişilere elektrik üretme imkanı tanınmış; 6. fıkrada ise bu kişilere yapacağı ödemenin nasıl hesaplanacağını düzenlemiştir. Buna göre, 4/1(l)’de belirtilen ilgili şebeke işletmecisi toplam üretim ve toplam tüketim miktarını belirtilen sayaçlardaki değerler ile Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (“EPIAŞ”)’a bildirecektir. Söz konusu bildirimde yer alacak olan ihtiyaç fazlası elektrik görevli tedarik şirketi tarafından on yıl süre ile satın alınacaktır. Aynı düzenlemenin 26/6(a) bendine göre, bir fatura döneminde yapılacak ödemenin hesaplanması ise yukarıda belirtilen satın alma işlemine esas teşkil eden üretim fazlası miktarın belirlenen fiyatla çarpılmasıyla hesaplanacaktır. Görevli tedarik şirketi, kendi görev alanında olan her bir üretici için bu yolu takip ederek tespit ettiği tutarları, “lisanssız üreticilere ödenecek toplam bedel (“LÜYTOB”)” olarak toplayacak ve EPIAŞ’a bildirecektir. Bu bildirim üzerine kendisine bir ödeme yapılacak, bu ödeme ile de ilgili üreticilere yukarıda hesaplanma sistemi anlatılan tutar üzerinden, kendisine ödeme

the producers with this payment until the fifth day of the following month in which the payment system is explained above. If there is energy withdrawal in the system, which means if consumption is more than production, it will be collected according to the contract between the supplier and the consumer as per Article 26/7.

Pursuant to Article 27 of the Regulation, persons defined as producers shall object to the works and transactions carried out by the supplier company as per Article 26 within three days from the date of notification. The supplier company shall respond to this objection in five days under Article 27/2. Pursuant to the Regulation, all new applications are now included monthly netting system.

yapılan takvim ayını izleyen ayın en geç beşinci gününe kadar ödeme yapacaktır. Sistemde enerji çekilmesi, yani tüketime üretimden fazla olduğu görüldüğü takdirde 26/7 uyarınca tedarikçi ve tüketici arasındaki sözleşmeye göre tahsil edilecektir.

Yönetmelik’in 27. maddesine göre, bu Yönetmelik kapsamında üretici sayılan kişiler, 26. madde uyarınca görevli tedarik şirketi tarafından yapılan iş ve işlemlere bildirim tarihinden itibaren üç gün içinde itiraz edebilecektir. Bu itiraza görevli tedarik şirketi beş gün içinde 27/2 hükmü uyarınca cevap verecektir. Yönetmelik’e göre artık yeni yapılan tüm başvurular aylık mahsuplaşma kapsamına girmiştir.

Mahsuplaşma düzenlemesi kapsamında tüketim kapsamındaki üretim için kendi tü-

The Regulation includes the procedures and principles of the netting transaction in Article 26, titled “Monthly Netting Practice”.

Yönetmelik, “aylık mahsuplaşma uygulaması” başlıklı 26. maddesinde mahsuplaşma işleminin usul ve esaslarına yer vermiştir.

It is stated that the 50% discount from the consumer distribution tariff for the production within the scope of netting arrangement, consumption in this scope and the discount applied to the distribution tariff for the production surplus after the netting is the incentives that will pave the way for the sector.⁷ It is stated that this legal regulation encourages solar energy production in electricity production, and Turkey will make a considerable profit and every 1,000 MW of GES will take place of the \$ 110 million natural gas imports.⁸

This method, which supports the self-consumption of institutions and enables them to use the electricity they produce commercially, will constitute a legal basis for contracts such as the Corporate Power Purchase Agreement (“PPA”) implemented in many countries.⁹

ketici dağıtım tarifesinden yapılacak olan %50 indirim ve mahsuplaşma sonrası oluşacak olan üretim fazlası için kendi dağıtım tarifesine uygulanacak olan indirim sektörünün önünü açacak teşvikler olduğu ifade edilmiştir.⁷ Elektrik üretiminde güneş enerjisini teşvik eden bu yasal gelişmelerin uygulamada görülmesi ile Türkiye’nin büyük kazanımlar elde edeceği, her 1000 MW’lık GES’in 110 milyon dolarlık doğalgaz ithalatının önüne geçtiği ifade edilmiştir.⁸

Kurumların öz tüketimini destekleyen aynı zamanda ticari bir şekilde de ürettikleri elektriği kullanmalarını sağlayan bu yöntem, birçok ülkede uygulanan Elektrik Satış Anlaşması (Corporate Power Purchase Agreement-“PPA”) gibi sözleşmelerin hukuksal bir temeli oluşturacaktır.⁹

FOOTNOTE

7 Halil Demirdağ, “Güneş Enerjisinde Elde Ettığımız Başarıyı Destekleyen Her Adım Çok Önemli”, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, July - August 2019, p. 20.

8 Demirdağ, p. 20.

9 Özlem Ege Polat, “Yeni Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği ve İlgili Düzenlemelerin Yenilenebilir Enerji Sektörüne Getirdikleri”, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, July - August 2019, p. 31.

DİPNOT

7 Halil Demirdağ, “Güneş Enerjisinde Elde Ettığımız Başarıyı Destekleyen Her Adım Çok Önemli”, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, Temmuz - Ağustos 2019, s.20.

8 Demirdağ, s.20.

9 Özlem Ege Polat, “Yeni Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği ve İlgili Düzenlemelerin Yenilenebilir Enerji Sektörüne Getirdikleri”, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, Temmuz - Ağustos 2019, s. 31.

PART 7

Although the hourly netting is being practised, the implementation of the monthly netting with this regulation is highly welcomed by the investors. Due to the fact that factories do not work on public holidays and weekends, and most of the businesses in tourism work seasonal, there is no consumption in factories and therefore hourly netting system affects feasibility negatively. For this reason, monthly netting may be evaluated a significant step. However, there is an expectation for the transition to annual netting in the sector. If such a development is implemented, companies whose monthly consumption values change shall consider to generation electricity by unlicensed production.¹⁰

C. Prohibition of Expropriation

Under Article 32 of the Regulation, it is clearly regulated that the electricity activity produced without a license shall not be expropriated or shall not be subject to limited real rights. With this regulation, manufacturers who seek to generate electricity are almost provided assurance. However, it should be noted that the compliance of the regulation with the upper norms is controversial. For instance, administrations shall expropriated when required by public interest pursuant to Article 46 of the Constitution. Likewise, pursuant to the Expropriation Law numbered 2942, when it is necessary in terms of public interest, the administration shall acquire the ownership of the immovable property of persons or legal entities. Thus, the provision in question may contain an unlawful provision without a legal basis.

D. Audit of Unlicensed Electricity Generation

The Regulation stipulates that under Article 31, the activities of persons or legal entities producing unlicensed electricity will be audited by EMRA. Accordingly, the fact that this audit activity is not given to any other institution indicates that the audit of this issue is given to a public institution, for instance the Ministry, which is the central organization. It would be relevant to state that a wide range of action is left to EMRA.

Uygulanmakta olan saatlik mahsuplaşma yerine, getirilen bu düzenleme ile aylık mahsuplaşmanın hayata geçirilmesi yatırımcılar tarafından son derece olumlu karşılanmaktadır. Resmi tatillerde ve hafta sonları fabrikaların çalışmaması hatta turizmde çoğu iş yerinin mevsimlik çalışması sebebiyle işyerlerinde fabrikalarda tüketim olamamakta ve mahsuplaşmanın saatlik bir şekilde yapılması fizibiliteleri kötü yönde etkilemekteydi. Bu sebeple aylık mahsuplaşma çok önemli bir adımdır, fakat sektörde yıllık mahsuplaşmaya geçilmesi konusunda bir beklenti olduğunu, böyle bir gelişme yaşanırsa aylık tüketim değerleri değişiklik gösteren işletmelerin de lisanssız elektrik üretimine yönelmesi beklenmektedir.¹⁰

C. Kamulaştırma Yasağı

Yönetmelik'in 32.maddesinde ise, EPDK tarafından lisanssız üretilen elektrik faaliyetinin kamulaştırılmayacağı veya üzerinde sınırlı aynı hak kurulamayacağı açıkça düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile elektrik üretmek isteyen üreticilere, adeta güvence tanınmaktadır. Buna karşın, belirtmek gerekir ki söz konusu yönetmelik hükmünün üst normlara uygunluğu tartışmalıdır. Şöyle ki, Anayasanın 46. maddesi gereği kamu yararı gerektirdiğinde idareler kamulaştırma yapabilir. Aynı şekilde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu gereği, idare kamu yararı gerektirdiğinde özel hukuk kişilerin taşınmaz mallarının mülkiyetini iktisap edebilir. Buna karşın söz konusu yönetmelik hükmü, kanuni bir dayanağı bulunmaksızın kanuna aykırı bir hüküm ihtiva etmektedir.

D. Lisansız Elektrik Üretiminin Denetimi

Yönetmelik, 31. Maddesi uyarınca, lisanssız elektrik üretimi yapan kişilerin faaliyetlerinin EPDK tarafından denetleneceğini öngörmektedir. Buna göre, bu denetim faaliyetinin herhangi başka bir kuruma verilmemesi, bilhassa merkezi teşkilat olan Bakanlığa verilmesi ile, bu konunun denetiminin güçlü bir kamu kuruluşuna verildiğini göstermektedir. Bu durumda EPDK'ya da geniş bir hareket alanı bırakıldığını söylemek isabetli olacaktır.¹⁴

In considering that the upper limit stipulated in the regulation is 10 kW as a rule, the amount of assurance can be understood more clearly under the calculation in 2019, a consumer who pays an average of 124 TL in a month will use approximately 2.372 kW/hour of electricity per year. The same consumer having a solar panel with a power of 10kW/hour will produce an average of 28.500 kW/hour of electricity per year.¹¹ If the Regulation on Procedures and Principles Regarding Real Estate Supply Operations Executed by the Energy Market Regulatory Authority¹² is also taken into consideration, this provision may restrict EMRA against persons and legal entities producing unlicensed electricity under this regulation.

In addition, the authority of the rejection of EMRA is restricted and this is also a major incentive factor for the investors.

III. APPLICATION PROCEDURES AND PRINCIPLES OF UNLICENSED ELECTRICITY

A. Generation Facilities Within the Scope of Unlicensed Production

Article 11 of the Regulation, facilities states that the application is to be made. A general limit of up to 10kW, including 10kW, is set for the facilities specified in paragraph 1 of the provision. These facilities are granted license exemption under Article 5. The facilities envisaged in this context are exempted from obtaining a license and establishing a company. In this article, it is accepted that the facilities designed on solar energy have only roof and frontage applications with some exceptions. One of these exceptions is the production facilities based on solar energy "which will be established for the purpose of agricultural irrigation in some of the agricultural lands" under Article 11/4. At the same time, a reference is made to Article 14 of the Electricity Market Law¹³ and thus the facilities here are also applicable.¹⁴

Bunun yanında yönetmelikte öngörülen üst sınırın kural olarak 10 kW olduğu düşünülürse güvencenin miktarı daha net olarak anlaşılabilir, nitekim 2019 yılında yapılan bir hesaplama göre bir ayda ortalama 124 TL fatura ödeyen bir tüketici yılda yaklaşık 2.372 kW/saat elektrik kullanacaktır. Aynı tüketicinin 10kW/saat güce sahip bir güneş paneline sahip olması ise yılda ortalama 28.500 kW/saat civarında elektrik üretimini sağlayacaktır.¹¹ Aynı zamanda EPDK tarafından yayınlanmış Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Yürütülen Taşınmaz Temini İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar¹² düzenlemesi de göz önünde bulundurulursa bu madde EPDK'yı bu yönetmelik kapsamında lisanssız elektrik üreten tüzel veya gerçek kişilere karşı kısıtlamaktadır.

Bu değerlendirmenin yanı sıra aşağıda ele alınan, başvuruların reddedilmesi sırasında EPDK yetkisinin sınırlandırılması, söz konusu yönetmeliğin lisanssız elektrik üretimini düzenlemesinin yanında büyük bir teşvik unsuru olarak başvurulduğu da görülmektedir.

III. LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİMİ BAŞVURUSU USUL VE ESASLARI

A. Lisansız Üretim Kapsamında Yer Alan Tesisler

Yönetmelik'in, 11. Maddesinde, başvuruda bulunabilecek tesisler düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemenin 1. fıkrasında belirtilen tesisler için, 10kW dahil olmak üzere, 10kW'a kadar genel bir limit konulmuştur. Söz konusu tesisler, 5. maddede lisans alma muafiyeti tanıyan tesisler olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda öngörülen tesisler, lisans almaktan ve şirket kurmaktan muaf tutulmuştur. Burada güneş enerjisi üzerine proje edilen tesislerin yalnızca çatı ve cephe uygulaması olması bazı istisnalar dışında kabul edilmiştir. Bu istisnalardan biri de 11/4 hükmünde belirtilen "tarım arazilerinin bir kısmında tarımsal sulama yapılması amacıyla" kurulacak olan ve güneş enerjisine dayanan üretim tesisleridir. Aynı zamanda Elektrik Piyasası Kanunu'nun¹³ 14. maddesine de bir atıf yapılmış ve buradaki tesislerin de başvuruda bulunabilmesinin önu açılmıştır.¹⁴

FOOTNOTE

¹⁰ Erkan, s. 30-32.

¹¹ Levent Başak, "Almanya Anlaşmasının 5. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının (B) Bendi Kapsamında Elde Edilen Gelirlerde Vergilendirme Yöntemi", Yaklaşım Dergisi October 2019, Issue 322, p. 68.

¹² Official Gazette. 02.02.2018, Issue: 30320.

¹³ Elektrik Piyasası Kanunu, Official Gazette. 30.03.2013, Issue: 28603.

DİPNOT

¹⁰ Erkan, s. 30-32.

¹¹ Levent Başak, "Almanya Anlaşmasının 5. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının (B) Bendi Kapsamında Elde Edilen Gelirlerde Vergilendirme Yöntemi", Yaklaşım Dergisi Ekim 2019, Sayı 322, s. 68.

¹² RG. 02.02.2018, Sayı: 30320.

¹³ Elektrik Piyasası Kanunu, RG. 30.03.2013, Sayı: 28603.

PART 7

B. Application Procedure

The procedure is as follows: the applications are received and compiled, then the evaluation of the documents, the evaluation results are announced on the website, the deficiencies are notified to the applicant, the opinion of the TEIAS regarding the short circuit current limit is requested, the opinion of the TEIAS regarding the short circuit current is received, technical evaluation of the applications, the announcement and notification of the results on the internet, the notification of the technical evaluation report to the EIGM and the technical evaluation of the EIGM and the notification of the call letter to the applicant for the connection agreement as a result of the report being positive.

C. Technical Evaluation of Applications

Article 10 of the Regulation regulates the process of receiving the applications.¹⁵ In this article, the relevant network operator is partially restricted to reject applications. The applications shall not be rejected due to the lack of documents other than the documents determined by EMRA.

The evaluation of the applications is also envisaged to be made by the committee consisting of TEIAS¹⁶, TEDAS¹⁷ and a representative of the relevant network operator, as stated in Article 12/2. This board has fifteen days to evaluate the application in terms of documents. If the documents are missing in the applications, the application will not be evaluated and the applicant shall provide necessary documents by the end of the month within three business days after the result is notified. Applications that can reach the technical stage will be evaluated by the procedure specified in article 14.

D. Call Letter to Connection Agreement

The process of the application after is regulated in Article 15 and 16. If the application is rejected, the document containing the reason for rejection is returned to the applicant along with other documents. The application considered as suitable for the connection application is sent to the Ministry of Energy Affairs General Directorate ("EAGD").

B. Başvuru Usulü

Başvurularda izlenecek yol, sırasıyla şöyledir: başvuru süreci başvuruların alınması ve derlenmesi, başvuru evraklarının değerlendirilmesi, değerlendirme sonuçlarının internet sayfasında ilanı, eksikliklerin başvuru sahibine bildirilmesi, kısa devre akım limitine ilişkin TEİAŞ'tan görüş istenmesi, TEİAŞ'ın kısa devre akım limitine ilişkin görüşünü bildirmesi, başvuruların teknik değerlendirmesinin yapılması, sonuçların internette ilanı ve tebliğ, teknik değerlendirme raporunun EIGM'ye bildiri ve EIGM'nin teknik değerlendirme yapması ve raporun olumlu olması sonucu bağlantı anlaşmasına çağrı mektubunun başvuru sahibine tebliğ edilmesi aşamalarından oluşmaktadır.

C. Başvuruların Evrak Yönünden ve Teknik Yönden Değerlendirilmesi

Yönetmeliğin 10. maddesi, başvuruların alınmasını düzenlemektedir.¹⁵ Bu maddede başvuruların reddedilmesi konusunda ilgili şebeke işletmecisi kısmen de olsa kısıtlamaya tabi tutulmuş ve EPDK tarafından belirlenmiş belgelerin dışındaki bir belge eksikliği sebebiyle başvurunun reddedilmesi yolu kapatılmıştır.

Başvuruların değerlendirilmesi de madde 12/2'de yer alan şekilde, TEİAŞ¹⁶, TEDAŞ¹⁷ ve ilgili şebeke işletmecisinin birer temsilcisinden oluşan kurul tarafından yapılması öngörülmektedir. Bu kurulun başvuruyu evrak yönünden değerlendirmek için on beş gün süresi vardır. Başvurularda evrak eksikliği tespit edildiği takdirde, başvuru evrak yönünden değerlendirmeyi geçemeyecektir ve sonuç öğrenildikten sonraki üç iş günü içinde başvuran kişiden ay sonuna kadar evrakları tamamlaması istenecektir. Teknik aşamaya geçebilen başvurular ise 14. maddede belirtilen usul ile değerlendirilecektir.

D. Bağlantı Anlaşmasına Çağrı Mektubu

Başvurunun yukarıda bahsedilen iki aşamayı da geçtikten sonraki akıbeti 15 ve 16. maddelerde düzenlenmiştir. Eğer başvuru reddedilmiş ise ret gerekçesini içeren belge, diğer belgelerle beraber başvurana iade edilir. Bağlantı başvurusuna uygun bulunan başvuru ise Bakanlık Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'ne ("EIGM") gönderilir. EIGM, bu başvuru üzerinden otuz işgünü

EAGD shall check its technical evaluation within thirty working days through this application and send the related report to the network operator. If the documents are found to be inaccurate or incomplete, the applicant is notified and the non-compliance is requested.

The regulation proposes two types of connection opinions: (a) the opinion of the commission regarding the generation of unlicensed electricity from renewable energy sources other than wind and solar energy, if positive, and (b) the opinion of EAGD regarding the applications based on wind and solar energy after the technical evaluation phase described above by EAGD. In applications with positive results, a call letter shall be issued to the connection agreement and the applicant shall be invited to make a connection agreement. The process up to this stage takes about four months.¹⁸

Pursuant to Article 17 of the Regulation, the persons whose call letters are notified shall submit the project to the ministry or to the institution authorized by the ministry within one hundred and eighty days from the date of notification.

Yönetmeliğin 17. maddesi uyarınca, çağrı mektubu tebliğ edilen kişiler tebliğ tarihinden itibaren yüz seksen gün içinde projeyi bakanlık yahut bakanlığın yetki verdiği kuruma sunacaktır.

Pursuant to Article 17 of the Regulation, the persons whose call letters are notified shall submit the project to the ministry or to the institution authorized by the ministry within one hundred and eighty days from the date of notification. The relevant network operator should sign a contract with the applicant within thirty days after this approval is obtained within the given time.

içerisinde teknik değerlendirmesini yapar ve ilgili raporu şebeke işletmecisine gönderir. Belgelerde hata veya eksik bulunması halinde ise başvurucuya bildirimde bulunulur ve uygunsuzluğun giderilmesi istenir.

Yönetmelik iki tür bağlantı görüşü öngörmüştür: (a) komisyon tarafından verilen ve olumlu olması halinde rüzgar ve güneş enerjisi dışındaki yenilenebilir enerji kaynaklarından lisanssız elektrik üretilmesine ilişkin görüş ve (b) rüzgar ve güneş enerjisine dayalı başvuruların EIGM tarafından yukarıda anlatılan teknik değerlendirme aşamasından geçtikten sonra oluşturulan görüşüdür. Söz konusu görüşü olumlu olan başvurularda ise bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu düzenlenerek başvuran kişi bir bağlantı anlaşması yapmaya davet edilir. Bu aşamaya kadar olan süreç yaklaşık dört ay sürmektedir.¹⁸

DİPNOT

¹⁴ Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler yan başlıklı 14. maddede geçen tesisler şunlardır: (a) İmdat grupları ve iletim ya da dağıtım sistemiyle bağlantı tesis etmeyen üretim tesisi, (b) Kurulu gücü azami bir megavatlık yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi, (c) Belediyelerin katı atık tesisleri ile arıtma tesisi çamurlarının bertarafında kullanılmak üzere kurulan elektrik üretim tesisi, (ç) Mikrokojenerasyon tesisleri ile Bakanlıkça belirlenecek verimlilik değerini sağlayan kojenerasyon tesislerinden Kurulca belirlenecek olan kategoride olanlar, (d) Ürettiği enerjinin tamamını iletim veya dağıtım sistemine vermeden kullanılan, üretimi ve tüketimi aynı ölçüm noktasında olan, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi.

¹⁵ Aynı maddenin 1. fıkrası ise lisans alma ve şirket kurma muafiyetini düzenleyen 5/1'e atıf yapmaktadır.

¹⁶ Türkiye Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ni ifade eder.

¹⁷ Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'ni ifade eder.

¹⁸ Polat, s. 31.

PART 7

IV. CONCLUSION

In the Electricity Generation Sector in Turkey, investors are expected new regulations for long-time which pave the way for unlicensed electricity production with self-consumption purposes. By this regulation, rapid growth shall be introduced in the roof-top electricity generation.¹⁹ Looking at the examples from the world, there are rapid developments in solar energy and electricity production across the globe. India is expected to increase its energy capacity in solar panels to 40 GW by 2020. Germany, as one of the most developed countries in renewable energy, aims to use entirely renewable energy by 2030 and envisages to build 42 GW solar roof capacity for 10 years. Turkey has 1.5 times more sunshine duration than Germany, but has less roof occupancy rate. It is expected that Turkey shall be exceed the country's 5 GW target for 2023 and is expected to show its potential in the coming years.²⁰

IV. SONUÇ

Türkiye'de elektrik üretim sektöründe, yatırımcılar tarafından uzun süredir öz tüketim amaçlı lisanssız elektrik üretiminin önünü açacak düzenlemeleri beklediklerini, bu uygulamanın yürürlüğe girmesiyle çatı tipi elektrik üretiminde hızlı bir şekilde artış yaşanacağını ifade edilmiştir.¹⁹ Dünyadan örnekler bakıldığında da tüm dünyada güneş enerjisi ile elektrik üretimi konusunda hızlı gelişmeler yaşanmaktadır. Hindistan'ın 2020 yılına kadar güneş enerjisi panellerindeki enerji kapasitesini 40 GW'ye çıkarması öngörülmektedir. Yenilenebilir enerji konusunda en gelişmiş ülkelerden olan Almanya ise, 2030 yılı itibariye tamamen yenilenebilir enerji kullanmayı hedeflemekte, 10 yıl için 42 GW solar çatı kapasitesi oluşturmayı öngörmektedir. Almanya'ya göre daha az çatı doluluk oranına sahip olan ve 1,5 kat daha fazla güneşlenme süresine sahip olan Türkiye'nin 5 GW'lik 2023 hedefiyle yetinmeyip potansiyelini önümüzdeki yıllarda göstermesi beklenmektedir.²⁰

FOOTNOTE

19 Demirdağ, p. 20.

20 Kutay Kaleli, "Çatı Alanlarının Üçte Biri Güneş Enerjisi Kurulumuna Uygun, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, July - August 2019, p. 22.

This regulation is expected to provide many different innovations such as the possibility of producing unlicensed electricity and the netting mechanism. Notably, small-scale enterprises are provided with convenience since the process of obtaining a license is a multi-stage process. All facilities are subject to monthly netting, but the weekend losses experienced in daily netting will be largely eliminated. The evaluation of the applications shall be made by the board including the members of TEİAŞ, TEDAS and a representative of the relevant network operator.

In the energy market, it is considered that the Regulation shall increase renewable energy and roof type electricity production rapidly and small facilities shall serve to the country's economic boost.

Söz konusu düzenleme ile, lisanssız elektrik üretimi yapabilme imkânı, mahsuplaşma mekanizması gibi birçok farklı yenilik getirmiştir. Özellikle lisans alma süreci çok aşamalı bir süreç olduğu için küçük çaplı işletmelere kolaylık sağlanmıştır. Ayrıca artık bütün tesislerin aylık mahsuplaşmaya tabi olmasıyla, günlük mahsuplaşmada yaşanan hafta sonu kayıpları büyük oranda giderilmiş olacaktır. Başvuruların değerlendirilmesi de TEİAŞ, TEDAS ve ilgili şebeke işletmecisinin birer temsilcisinden oluşan kurul tarafından yapılacaktır.

Enerji piyasasında söz konusu Yönetmelik ile yenilenebilir enerji üretimi artacağı ve çatı tipi elektrik üretiminde hızlı bir şekilde artış yaşanacağı ve küçük tesislerin de ülke ekonomisine katılmasına fayda sağlayacağı değerlendirilmektedir.

BIBLIOGRAPHY

HAKAN ERKAN, "Gensed Yeni Yönetmelik Bilgilendirme Notu", <https://www.solarbabatr.com/gensed-yeni-yonetmelik-bilgilendirme-notu/> (Access Date 01.03.2020)

HAKAN ERKAN, "Güneş Yatırımları İçin Uygun Finansman Koşulları Oluşturulmalı", Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, July - August 2019, pp. 24-26.

HALİL DEMİRDAĞ, "Güneş Enerjisinde Elde Ettiğimiz Başarıyı Destekleyen Her Adım Çok Önemli", Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", July- August 2019, p. 20.

KUTAY KALELİ, "Çatı Alanlarının Üçte Biri Güneş Enerjisi Kurulumuna Uygun, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", July- August 2019, Issue. 151, p. 22.

LEVENT BAŞAK, "Almanya Anlaşmasının 5. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının (B) Bendi Kapsamında Elde Edilen Gelirlerde Vergilendirme Yöntemi", Yaklaşım Dergisi, October 2019, Issue. 322, p. 68.

ÖZLEM EGE POLAT, "Yeni Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği ve İlgili Düzenlemelerin Yenilenebilir Enerji Sektörüne Getirdikleri, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", July- August 2019, Issue. 151, pp. 30-32.

KAYNAKÇA

HAKAN ERKAN, "Gensed Yeni Yönetmelik Bilgilendirme Notu", <https://www.solarbabatr.com/gensed-yeni-yonetmelik-bilgilendirme-notu/> (Erişim Tarihi: 01.03.2020)

HAKAN ERKAN, "Güneş Yatırımları İçin Uygun Finansman Koşulları Oluşturulmalı", Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, Temmuz - Ağustos 2019, ss. 24-26.

HALİL DEMİRDAĞ, "Güneş Enerjisinde Elde Ettiğimiz Başarıyı Destekleyen Her Adım Çok Önemli", Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", Temmuz - Ağustos 2019, s. 20.

KUTAY KALELİ, "Çatı Alanlarının Üçte Biri Güneş Enerjisi Kurulumuna Uygun, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", Temmuz - Ağustos 2019, S. 151, s. 22.

LEVENT BAŞAK, "Almanya Anlaşmasının 5. Maddesinin (3) Numaralı Fıkrasının (B) Bendi Kapsamında Elde Edilen Gelirlerde Vergilendirme Yöntemi", Yaklaşım Dergisi, Ekim 2019, S. 322, s. 68.

ÖZLEM EGE POLAT, "Yeni Lisanssız Elektrik Üretimi Yönetmeliği ve İlgili Düzenlemelerin Yenilenebilir Enerji Sektörüne Getirdikleri, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", Temmuz - Ağustos 2019, S. 151, ss. 30-32.

DİPNOT

19 Demirdağ, s. 20.

20 Kutay Kaleli, "Çatı Alanlarının Üçte Biri Güneş Enerjisi Kurulumuna Uygun, Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi", Enerji ve Çevre Dünyası Dergisi, Temmuz - Ağustos 2019, s. 22.